

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

La revista del municipalisme català · Març 2026 · 478

Els municipis catalans estudien com gestionar millor els residus

Donem llum verda al nou acord marc per desplegar polítiques d'igualtat al territori Un estudi apunta les desigualtats territorials i socials en mobilitat entre l'entorn urbà i el rural Els consells comarcals estableixen les bases per assolir un nou finançament

Acord per ampliar el finançament de polítiques d'igualtat als ens locals

Actualitat | Pàg.4

Els consells comarcals consensuen un document base per a un nou finançament

Reportatge | Pàg. 6

Visitem Itàlia per conèixer iniciatives d'èxit en la gestió i recollida de residus

Reportatge | Pàg.8-10

Durant aquest 2026 entrarà en funcionament l'acord marc d'obres

Central de Compres | Pàg.18

Per primera vegada organitzem un Congrés internacional de Goversns Locals

Formació | Pàg.19

Aprendre d'Europa per transformar el món local

El món local és, avui més que mai, un actor clau en la resposta als grans reptes globals. La transició cap a un model més sostenible, eficient i just no es construeix només des de les grans institucions, sinó des de la proximitat, des dels municipis, allà on les polítiques es concreten i impacten directament en la vida quotidiana de la ciutadania.

Amb aquest esperit, una delegació d'alcaldes i alcaldesses de l'Associació Catalana de Municipis hem fet recentment un viatge d'estudi al nord d'Itàlia per conèixer experiències capdavanteres en economia circular. En especial, amb un tema que està impactant sobre els nostres municipis com és la recollida i tractament de la fracció tèxtil que des del 2025 és obligatori de tractar-se com una fracció més. A Itàlia, la regió de la Toscana ja des del 2023 està fent aquest tractament i actualment està desenvolupant a Prato el Textile Hub, un centre innovador a Europa, fet amb col·laboració publicoprivada (institucions, empreses i tercer sector), que farà el tractament d'aquests residus tèxtils amb l'objectiu de residu zero.

A Itàlia hem pogut comprovar com la gestió dels residus, del tèxtil o dels serveis urbans pot convertir-se en una oportunitat econòmica, ambiental i social quan es planteja amb visió a llarg termini, innovació tecnològica i, sobretot, amb la complicitat de la ciutadania. Municipis que entenen el residu no com un problema, sinó com un recurs; administracions que aposten per la col·laboració publicoprivada i per models de governança compartida; territoris que fa anys que treballen la cultura de la sostenibilitat de manera persistent i pedagògica.

Meritxell Budó, la presidenta de l'ACM.

Aquest aprenentatge és especialment valuós per als municipis catalans, que afrontem el repte de millorar la recollida selectiva, contenir l'impacte econòmic de les taxes i avançar cap a sistemes més eficients sense incrementar la pressió sobre les famílies. Des de l'ACM tenim clar que no es pot demanar indefinidament més esforços als ajuntaments ni a la ciutadania: cal innovar, compartir coneixement i defensar, també en l'àmbit europeu, el paper del món local com a motor de la transició verda.

L'economia circular no és una moda ni un eslògan: és una necessitat i una oportunitat. I des del municipalisme català volem ser part activa de la solució.

Meritxell Budó
Presidenta de L'ACM

Impress sobre Satimat Green.

L'ús d'aquest paper redueix l'impacte mediambiental en:

154 kg
d'escombraries

333 kwh
d'energia

14 kg
de CO₂

251 kg
de fusta

139 km
en un cotxe
europeu estàndard

3.346 litres
d'aigua

Acordem destinar 92 milions d'euros als ens locals per desplegar al territori polítiques d'igualtat

El nou acord marc enforteix la col·laboració entre el Departament i els ens locals, així com reforçar la xarxa de serveis al territori amb un increment pressupostari del 33% respecte a l'anterior.

La presidenta Meritxell Budó signant el conveni al costat de la consellera d'Igualtat i Feminisme.

El Departament d'Igualtat i Feminisme ha aprovat, amb l'ACM i l'FMC, el nou Acord Marc 2026-2029, que permetrà desplegar, en col·laboració amb el món local, les polítiques públiques en els àmbits de l'erradicació de les violències masclistes, les polítiques LGBTI+, la igualtat i la no-discriminació, així com la lluita contra els discursos d'odi.

Representa un pas endavant en el desplegament de les polítiques d'igualtat, amb la incorporació de noves eines que permeten reforçar una mirada integral, preventiva i de garantia de drets. Per primera vegada s'incorpora una línia específica de drets humans, no-discriminació

i lluita contra els discursos d'odi, que amplia l'abast de les polítiques d'igualtat i millora la cobertura territorial, especialment als municipis petits. La Xarxa de professionals d'igualtat en els treballs l'acord incorpora també per primera vegada la coeducació i la corresponsabilitat com a àmbits de treball específics.

La consellera d'Igualtat i Feminisme, Eva Menor, destaca que "aquest Acord Marc és fruit d'un procés d'escolta amb el territori. Hem incorporat les aportacions dels ens locals per donar-hi resposta amb un acord que reforça els serveis, aporta estabilitat i s'adapta millor a les necessitats de cada municipi". La presidenta de l'ACM,

Meritxell Budó, destaca que l'acord marc és "una bona notícia per al món local, perquè aporta estabilitat, finançament i planificació pluriennal a unes polítiques essencials per garantir la igualtat i els drets de les persones". Alhora, explica "que encara hi ha marge de millora i estableix els espais de treball necessaris per avançar en serveis més forts, coordinats i adaptats al territori". Afegeix que també és "una eina de governança compartida perquè a través de comissions de seguiment i grups de treball específics tenim l'oportunitat de millorar la qualitat i l'eficàcia de serveis d'atenció i acolliment d'urgència".

L'acord preveu una partida de més de 91.805.000 euros, uns recursos que suposaran més finançament per als ens locals, amb una millora de les condicions salarials dels equips professionals dels serveis. A més, reforça el paper dels ens locals com a agents clau en el desplegament de les polítiques d'igualtat i feminisme al territori per garantir una atenció més propera, equitativa i adaptada a la diversitat territorial.

Col·labora amb aquesta secció:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Cinc línies d'actuació per al desplegament de les polítiques d'igualtat

1. Atenció a les dones i als seus fills i filles en situacions de violències masclistes, especialment en situacions d'emergència i urgència.
2. Consolidació i ampliació de la Xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGBTI+ de Catalunya.
3. Millores en el finançament dels Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) i creació d'una comissió de treball amb l'ACM i la FMC per redissenyar el model actual.
5. Garantir una xarxa de professionals d'igualtat en els treballs territorialitzada i estable.
6. Nova línia de drets humans, no-discriminació, antiracisme i lluita contra els discursos d'odi, per ampliar la cobertura territorial i arribar a municipis petits.

Un estudi sobre la mobilitat rural evidència desigualtats territorials i socials

L'estudi "La mobilitat a l'entorn rural i urbanitzacions de baixa densitat: anàlisi i oportunitats per a les polítiques públiques" es va presentar el passat dijous 5 de febrer a la seu de l'ACM. Es tracta del primer estudi a Catalunya que compara els patrons de mobilitat de les zones rurals i les urbanitzacions de baixa densitat amb els de les zones urbanes.

La recerca, elaborada per l'Institut Metropolità de Barcelona per encàrrec d'ARCA, l'ACM, el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB), l'Autoritat del Transport Metropolità de l'Àrea de Barcelona (ATM) i l'Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà (AMTU), analitza dades dels anys 2019 i 2023 de l'àmbit del Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona i de les Terres de l'Ebre. L'objectiu és aportar evidència científica per orientar les polítiques públiques, donar resposta al repte del territori connectat de l'Agenda Rural de Catalunya i millorar les relacions urbà-rural.

L'estudi constata una alta dependència del vehicle privat a les zones rurals i urbanitzacions de baixa densitat, on entre el 55% i el 65% dels desplaçaments es fan en cotxe, mentre que l'ús del transport públic és molt baix. A la primera corona metropolitana, en canvi, fins al 80% dels desplaçaments es fan en transport públic, a peu o en bicicleta. Aquesta dependència es tradueix en índexs de motorització més elevats, un parc de

Lluís Corominas, Núria Pérez i Xavi Bach, en la presentació de les conclusions de l'estudi

vehicles més envellit i contaminant i un impacte ambiental i energètic per càpita superior.

El treball posa de manifest que la baixa oferta de transport públic i els temps de viatge elevats són els principals motius per no utilitzar-lo fora de l'àrea metropolitana, on els desplaçaments en transport públic sovint superen l'hora, enfront dels aproximadament 20 minuts en vehicle privat. Tot i això, l'estudi identifica marge de millora, ja que fins al 35% dels desplaçaments curts en cotxe podrien fer-se en bicicleta i un 10% podrien captar-se amb transport públic.

L'anàlisi també evidència desigualtats socials associades al model de mobilitat, que afecten especialment dones, joves, persones amb discapacitat i rendes baixes. Un 14% dels joves de zones

rurals i urbanitzacions de baixa densitat afirma tenir dificultats per accedir a una feina per motius de transport, el doble que a la primera corona metropolitana.

En aquest context, l'estudi subratlla la necessitat d'orientar les polítiques públiques a la realitat dels territoris de baixa densitat, incorporant criteris de rural proofing i abordant la pobresa en el transport, en línia amb els enfocaments europeus, així com d'adaptar l'oferta de mobilitat als canvis laborals i als cicles setmanals i festius, amb una major presència del teletreball i una demanda més elevada en caps de setmana i períodes vacacionals.

Escaneja el codi QR per llegir l'estudi

Dades destacades de l'estudi

1. Més del 50% dels desplaçaments a les zones rurals i urbanitzacions de baixa densitat es fan en vehicle privat.
2. Baix ús del transport públic fora de la primera corona metropolitana, amb temps de viatge molt superiors als del cotxe.
3. Cal reforçar el transport públic interurbà i a demanda, la mobilitat activa, el teletreball i la descarbonització, incorporant criteris de rural proofing i combatent la pobresa en el transport
4. Un 14% dels joves afirma tenir dificultats per accedir a una feina per problemes de transport.
5. Fins a un 35% dels desplaçaments curts en cotxe es podrien fer en bicicleta, i un 10% podrien captar-se amb transport públic.
6. Impacte social desigual: dones, joves, persones amb discapacitat i amb rendes baixes són els col·lectius més afectats.

El Fòrum Comarcal avança cap a un nou model de finançament comarcal

El Fòrum Comarcal de l'Associació Catalana de Municipis (ACM) es va reunir el passat 16 de febrer a la seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat, en una sessió de treball que va tractar molts temes i que va estar presidida per la presidenta del Fòrum Comarcal, Sònia Gràcia, i la presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat, Eva M. Martínez.

La trobada va comptar amb la participació de presidents i gerents de tots els consells comarcals de Catalunya, que van validar el document final consensuat que estableix les bases per a un nou model de finançament comarcal. Posa punt i final a un procés de reflexió iniciat el 2025 a la Vall d'en Bas i continuat el passat mes d'octubre en el marc de la Fira Municipalia, a Lleida. Amb aquesta sessió, el Fòrum Comarcal va donar per tancada una etapa de treball col·lectiu que fixa una proposta compartida per reforçar la sostenibilitat econòmica i competencial dels ens comarcals.

El document parteix del diagnòstic que el sistema actual de finançament no garanteix l'estabilitat ni la suficiència de recursos dels consells comarcals per continuar prestant serveis essencials als municipis, especialment als més petits. Aquest document estableix que el model de finançament actual no és sostenible per als consells comarcals ni permet planificar a mig termini. Entre les propostes plantejades de forma immediata, hi figura la consolidació dels increments del Fons de Cooperació Local i un creixement progressiu del finançament estructural que permeti situar els recursos dels consells comarcals aproximadament un 50% per sobre del nivell del 2024.

Amb el document ja tancat, el Fòrum Comarcal traslladarà formalment la proposta al Govern de la Generalitat.

La presidenta del Fòrum Comarcal, Sònia Gràcia, va liderar la sessió.

litat per obrir una nova etapa de negociació orientada a reforçar l'arquitectura institucional comarcal i garantir la cohesió territorial i la igualtat d'oportunitats arreu del país. L'objectiu és assolir un nou finançament basat en un model estable, amb més seguretat jurídica i amb mecanismes de relació amb la Generalitat basats en instruments com els contractes programa, que permetin superar el model de subvenció puntual i excessivament burocràtica.

Altres qüestions abordades

En el marc de la reunió, també es van tractar altres qüestions estratègiques per als ens comarcals. Es va presentar un estudi sobre mobilitat urbà-rural que es va fer públic el 5 de febrer a la seu de l'ACM, que analitza els reptes de connectivitat entre municipis i l'impacte sobre l'accés als serveis bàsics. Igualment, es va debatre sobre els reptes del transport escolar en aquest curs 2026-2027, on s'han produït increment de costos, falten rutes per cobrir i manca de conductors. Sobre la taula es va posar la necessitat de seguir treballant per aconseguir un finançament estructural del transport rural i escolar i seguir pressionat per aconseguir la cobertura de totes les zones.

La sessió també va servir per abordar les novetats del contracte programa de serveis socials i com funcionarà el nou model, la situació de la concertació territorial amb el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) i l'estat actual sobre el seu desplegament, i la constitució dels grups de treball vinculats a l'Estatut de Municipis Rurals, entre d'altres qüestions d'actualitat que afecten directament el paper dels consells comarcals en la prestació de serveis i l'equilibri territorial, i el Pla Territorial sectorial per a la implantació de les Energies Renovables (PLA-TER).

Representants comarcals a la reunió del Fòrum Comarcal.

El nou avantprojecte de simplificació ha de reforçar el paper dels ens locals

El nou avantprojecte de llei de simplificació de tràmits en l'àmbit urbanístic i ambiental ha permès obrir un debat rellevant. Des de l'ACM valorem positivament qualsevol iniciativa que busqui agilitzar procediments, reduir càrregues innecessàries i facilitar l'activitat econòmica.

Simplificar, però, no pot significar debilitar el paper dels ajuntaments ni traslladar-los més riscos sense els recursos adequats. Sovint s'atribueixen els retards en la tramitació urbanística i ambiental a un excés de tràmits o a una normativa massa complexa. És cert que hi ha marge de millora, però des de la perspectiva municipal la realitat és més àmplia. Molts ajuntaments gestionen aquests tràmits amb recursos tècnics limitats, en un marc normatiu cada vegada més exigent i amb una elevada dependència d'informes sectorials i d'una coordinació interadministrativa sovint millorable. En aquest context, si no es reforcen els recursos humans, tècnics i econòmics del món local i el suport dels ens supramunicipals, la simplificació pot acabar generant més pressió, més inseguretat jurídica i més desigualtats entre municipis..

Els ajuntaments som l'administració més propera a la ciutadania i la que ha de vetllar pel compliment de la legalitat, la protecció del medi i l'interès públic. Per això, hem demanat participar des de l'inici en la redacció de l'articulat de la llei, que ha d'incorporar la realitat diversa dels municipis i respectar plenament les seves competències.

L'ampliació de comunicacions prèvies, declaracions responsables o la interven-

ció de professionals i entitats acreditades pot ser útil en determinats supòsits, especialment en actuacions de baix risc. Ara bé, en projectes amb impacte urbanístic o ambiental rellevant, la llicència o autorització prèvia continua sent una eina preventiva imprescindible. El control a posteriori, si no va acompanyat de recursos suficients per inspeccionar i sancionar quan calgui, pot arribar massa tard i generar conflictes llargs i costosos. A més, encara que hi hagi certificacions externes, la responsabilitat última continua recaient sobre els càrrecs electes i els tècnics municipals.

També cal una coordinació real entre administracions. Les plataformes digitals i la tramitació electrònica són una oportunitat per guanyar eficiència i transparència, però no resolen per si soles la fragmentació competencial ni els bloquejos derivats d'informes sectorials. Calen protocols clars, criteris harmonitzats i sistemes d'informació compartits, així com un acompanyament tècnic i financer que permeti que tots els municipis puguin aprofitar plenament la digitalització. També hem identificat àmbits concrets on es pot avançar en simplificació real, com ara:

- Determinades actuacions d'escassa entitat en sòl urbà o actuacions en sòl

no urbanitzable d'escassa entitat que actualment estan sotmeses a informe de les CTUs.

- Sotmetiment a tràmit d'aprovació definitiva per part de les CTUs de determinades modificacions de planejament general d'abast menor o relacionades amb la creació d'habitatge.

- Millorar fases prèvies per detectar deficiències bàsiques i evitar tramitacions llargues que acabin sent desfavorables.

Es tracta de simplificar amb criteri, diferenciant el que és de baix risc del que té un impacte estructural sobre el territori. El municipalisme català comparteix l'objectiu d'agilitzar i modernitzar l'administració. Però la simplificació no pot traduir-se en:

- Una reducció de garanties ambientals.
- Una pèrdua de capacitat preventiva.
- Una transferència de riscos cap als ajuntaments.
- Un augment de desigualtats territorials.

Si volem una administració més àgil, necessitem una administració local més forta. Dotar els ajuntaments de recursos, formació i suport tècnic no és una despesa: és una inversió en seguretat jurídica, qualitat democràtica i protecció del nostre territori.

iserveis_
www.iserveis.cat

C/ Molí d'en Saborit, 2 - 3r 5a
08500 Vic (Barcelona)
937 828 362
iserveis@iserveis.cat

*“simplifiquem la gestió,
fem el teu ajuntament més fàcil”*

- ✓ Suport en l'execució de projectes FEDER
- ✓ Desenvolupament de Polítiques d'Igualtat de gènere i LGTBI
- ✓ Suport en la contractació pública i tràmit i gestió de subvencions
- ✓ Desenvolupament de la Llei de Transparència
- ✓ Comunicació integral per a ajuntaments

Els municipis catalans busquen a Itàlia nous models per gestionar els residus

Una quinzena d'alcaldes i alcaldesses de l'Associació Catalana de Municipis (ACM) han viatjat a Itàlia a principi de febrer per conèixer experiències de bones pràctiques i intercanviar coneixement en matèria de gestió de residus. Una gestió que passa pel reaprofitament industrial i que necessita la complicitat ciutadana.

Reportatge en col·laboració amb: Laura Busquets **ACN**

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, conversa amb el delegat del Govern a Itàlia, Lucca Bellizi, i la vicealcaldessa de Florència, a la sala del Cinquecento.

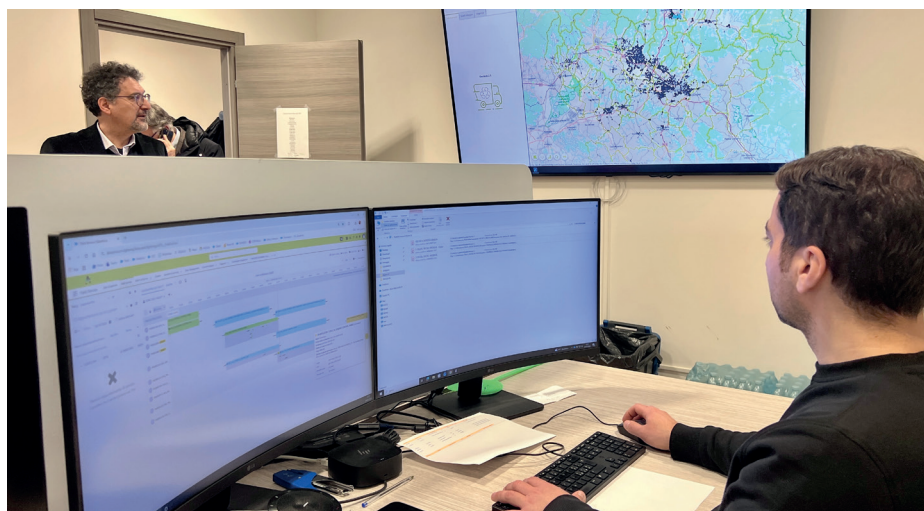
Durant l'estada, els alcaldes han pogut conèixer les plantes on es gestionen tots els residus a les de les ciutats de Lucca – gestionada per l'empresa publico-privada Sistema Ambiente- i Florència – gestionada per l'empresa pública Alia Servizi Ambientali. Els batlles han mostrat interès per conèixer en detall com es fan les aportacions a les diferents fraccions, sobre la gestió econòmica que això comporta i les inversions, i com s'ho fan per minimitzar l'impacte ambiental.

Meritxell Budó: "Hem de trobar la manera que la recollida no repercuteixi directament en la butxaca del ciutadà"

Mentre que el sistema de Lucca és més proper a allò que es fa a molts municipis catalans, el de Florència disposa d'una plataforma que per-

met monitorar en temps real tots els serveis d'higiene urbana, inclosos els vehicles de recollida i els dispositius electrònics instal·lats als contenidors. També es fa un seguiment

mitjançant un sistema de geolocalització, que permet tenir la foto general de la ciutat en cada moment. El sistema florentí també fa una anàlisi detallada dels dipòsits i quina quan-

Sala de Control a Alia Servizi Ambientale, des d'on cada dia es monitoritza l'activitat de recollida de residus per tal d'optimitzar-lo.

titat de residus hi llença el ciutadà amb la seva targeta per obrir els contenidors. Això després serveix per definir la taxa.

La plataforma, de caràcter pioner, també permet establir rutines de comportament que després els han permès planificar millor i millorar l'eficiència del servei. Els responsables han explicat que la inversió inicial d'un sistema així és "molt important", al voltant dels 450 milions d'euros, però han defensat que després el cost anual en una ciutat com Florència és menor i millora a mesura que el sistema s'optimitza.

Pere Rodríguez: "A Itàlia hi ha més cultura que el residu no és un residu, sinó un recurs"

Un dels aspectes que els alcaldes catalans han abordat durant la seva visita a Itàlia és com tenir la complicitat de la ciutadania en la gestió de residus. "Si la ciutadania no es creu això, és impossible que tinguis bons resultats i aquest és un dels temes que hem abordat aquí", ha explicat la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó.

Els alcaldes també han visitat algunes ciutats de la Toscana i Emilia-Romagna, regions capdavanteres en producció tèxtil, i bressol de

Els alcaldes catalans a la sala del Cinquecento de Florència.

firmes de moda com Gucci, Cavalli, Max Mara o Furla. Aquí s'han centrat en l'economia circular, amb nous procediments per a la recollida, tractament i reaprofitament de la roba.

A Emilia-Romagna, han pogut conèixer el Centre Creatiu de Reciclatge Remida, que treballa la creativitat a partir de materials de rebuig. O el Centre Internacional Loris Malaguzzi, un espai d'investigació, innovació i trobada sobre educació considerat la porta d'entrada al model pedagògic reconegut internacionalment que porta el nom de la regió.

A Catalunya "encara estem molt lluny"

La gestió dels residus (paper, envasos, vidre, resta i orgànica) als municipis catalans, a grans trets, no dista tant de la gestió que se'n fa a Itàlia. Un dels alcaldes de la delegació, l'alcalde de Montmeló i president del Consorci del Vallès Oriental, Pere Rodríguez, ha explicat que durant aquesta legislatura han implantat diversos sistemes eficients de recollida, on els municipis de la zona han optat majoritàriament per sistemes de contenidor intel·ligent o contenidor tancat, com molts dels que s'han vist en ciutats com Florència o Lucca. Aquests

Operaris de l'empresa publicoprivada Sistema Ambiente retirant brossa a Lucca.

No apujar la taxa d'escombraries

Sobre la pressió fiscal que les noves ordenances puguin comportar en un futur si es va millorant el sistema, la presidenta de l'ACM considera que no es poden augmentar les taxes d'escombraries "de manera infinita".

La Llei de residus estableix que la taxa ha de cobrir tot el cost del servei, i els ajuntaments van haver-la d'apujar per adequar-se a aquest cost, però d'ara en endavant "cal trobar la manera que la recollida no repercuteixi directament en la butxaca del ciutadà". I un altre aspecte destacat, ha dit Meritxell Budó, és que els municipis "que fan bé la feina", no hagin d'incrementar les taxes als ciutadans.

sistemes els estan funcionant "molt bé", i respecte als de contenidors al carrer, la diferència és d'uns 40 punts, amb índex de recollida selectiva que se situen entre el 60% i el 70%.

Arnau Basco: Cal un canvi d'actitud i d'un treball "pedagògic" per consumir menys

Rodríguez assenyala que "anem en la bona direcció", però afegeix que "encara queda molta feina per fer". "Estem veient aquí a Itàlia que molts municipis estan al 80 i escaig. Porten molt de temps fent-ho i hi ha més cultura que el residu no és un residu, sinó un recurs que pot reaprofitar la indústria", ha dit. "La mateixa ampolla dipositada correctament pot ser un recurs i generar un ingrés, mentre que dipositada malament és una despesa i es penalitza", ha destacat el batlle.

En el cas de Montmeló i altres municipis del Vallès Oriental, com Mollet o Santa Maria de Palautordera, els ciutadans disposen d'una aplicació mòbil que els obre la porta del contenidor on llancen els residus i on queden registrades les aportacions. "Cada vegada hi ha més consciència i la gent vol fer-ho bé, però a vegades no s'acaba d'entendre que el sistema de residus el paguem tots i com més eficient el fem, serà més econòmic i més sostenible", ha dit l'alcalde.

De la seva banda, l'alcalde d'Orís i president del Consorci per la Gestió

dels Residus Urbans d'Osona, Arnau Basco, ha explicat que a Itàlia estan acollint experiències "molt pioneres" en la gestió del tèxtil que auguren que "hi ha futur". Amb tot, ha apuntat que aquest futur passa per la "complicitat" de la indústria, perquè es produeixi menys i de més qualitat, i perquè els hàbits de consum no portin a fer roba d'un sol ús. "Això és insostenible", ha dit Basco.

Per a Basco, és important que la gestió dels residus sigui amb una gestió publico-privada, i que vagi acompanyada d'un canvi "d'actitud" i d'un treball "pedagògic" per consumir menys. "Malauradament la indústria camina

molt més cap a la generació", ha lamentat. D'Itàlia també s'endú la manera de treballar conjuntament que tenen els municipis per gestionar els residus, una col·laboració que a Catalunya no és tan habitual.

El viatge dels alcaldes catalans a Itàlia, acompanyats pel delegat del Govern Luca Bellizi, també ha servit per establir relacions institucionals amb els municipis que han visitat i amb els càrrecs electes.

Escaneja per veure el reportatge en vídeo

Un dirigent de l'empresa pública Aia Servizi Ambientali mostra a l'alcalde de Montmeló, Pere Rodríguez, i al de Sant Climent de Llobregat, Isidre Sierra, l'aplicació per a llençar les escombraries.

Textile Hub: recuperar fibres tèxtils

Una de les visites dels alcaldes catalans a Itàlia ha estat la del Textile Hub de la ciutat de Prato (Toscana), on s'està construint una fàbrica per separar i recuperar fibres, que després tornaran al sistema de producció. El projecte combina innovació tecnològica, governança publico-privada i una estratègia territorial. En aquesta planta, que es construeix amb fons europeus i que previsiblement s'inaugurarà al juny, es podran gestionar gairebé 35.000 tones de residus tèxtils a l'any. La roba arribarà i es classificarà segons el tipus i el color. L'objectiu final és tornar-les a introduir al sistema de producció i que puguin servir per fabricar noves peces.

Visita d'obres al Textile Hub de Prato, a la Toscana.

Albert Planell

Director de l'Agència de Residus de Catalunya

Entrevista a Albert Planell, director de l'Agència de Residus de Catalunya. És llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia i s'ha acabat especialitzant en l'enginyeria de residus. Tot un gir professional que ha anat acompanyat d'una llarga experiència al món municipal, primer a l'Ajuntament de Terrassa i, posteriorment, al Consell Comarcal del Vallès Occidental.

"Més de 300 pobles catalans apliquen el porta a porta, però els contenidors tancats ja marquen el futur"

Quina és la relació entre l'Agència Catalana de Residus i els municipis?

A Catalunya hi ha hagut des de sempre un consens molt alt entre el món local i la Generalitat respecte al que s'havia de fer. Aquest acord va començar fa trenta anys, quan es va decidir que tots els municipis havien de tenir recollida orgànica, i ara el 100 % de les ciutats catalanes en tenen. També vam consensuar que l'impost de les escombraries no anava a una bossa comuna d'Hisenda, sinó que es dedicava al 100 % a la millora de la gestió.

Des de la seva experiència, quines pràctiques o projectes municipals d'economia circular considera que poden esdevenir referents i ser reproduïbles en altres territoris, especialment en municipis petits i mitjans?

Hi ha ajuntaments que ja han començat a buscar altres fórmules per ser més eficients. El que funciona millor és el porta a porta, que ja s'ha posat en pràctica en més de 300 pobles catalans, consistent en el fet que et passen a buscar diàriament la brossa per casa, però cada dia una fracció diferent.

Ara s'està començant a implantar un altre sistema, el dels contenidors tancats, que marquen el futur cap on anem. No és res més que les bateries de contenidors que hi ha ara, amb la diferència que el ciutadà té una targeta amb què només

pot obrir-ne alguns que li han estat assignats.

Quin paper juguen la ciutadania i el teixit econòmic local en l'èxit de les polítiques municipals d'economia circular, i com poden els ajuntaments fomentar una implicació més gran d'aquests actors?

És bàsic. Com millor separem d'inici, més fàcil és aprofitar els materials. D'altra banda, s'ha vist que la voluntarietat té un topall. És per això que hi ha ajuntaments que, en les seves ordenances, comencen a recollir sancions per a aquella minoria que no ho fa bé a l'hora de reciclar.

La Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular exigia l'establiment d'una recollida separada de tèxtils abans del 3 de desembre de 2025. En quin punt ens trobem actualment?

Estem complint de sobres amb la normativa estatal. La majoria de les poblacions tenen una forma o una altra de recollida de tèxtil. El problema és que les entitats que es dediquen a la recollida de roba es troben amb el fet que cada vegada la roba és més dolenta i menys reutilitzable, i que l'exportació és impossible perquè la Xina ha acaparat el mercat. Ara aquestes entitats comencen a cobrar als ajuntaments. Per això hem establert

Els ajuntaments, al nucli de la gestió de residus

No es pot desenvolupar cap política de gestió de residus sense tenir en compte els ajuntaments. Per aquest motiu, el director de l'Agència Catalana de Residus destaca que les entitats municipalistes formen part del seu nucli dur, cosa que es tradueix en la participació en òrgans com el Consell de Direcció o la Junta de l'Impost. Aquesta última fixa el preu que paguen els municipis per cada tona d'escombraries que va a parar a un abocador, uns diners que es destinen íntegrament a polítiques de millora de la gestió dels residus. Són uns 124 milions d'euros anuals que, des de fa vint anys, es destinen en un 50 % al desenvolupament d'infraestructures i, en l'altre 50 %, a polítiques de promoció, com ara subvencions o el retorn del cànon als ajuntaments que millor recullen la fracció orgànica.

un retorn de 50 euros per tona a aquells ajuntaments que tinguin contractada una entitat social que es dediqui a fer aquesta recollida.

Quins són els principals reptes que afronten actualment els municipis catalans a l'hora d'implantar polítiques d'economia circular, i com pot l'Agència de Residus de Catalunya acompanyar-los de manera més efectiva?

La Unió Europea ens diu que l'any 2035 hem d'arribar al 65 % de reciclatge, l'any 2030 al 60 % i el 2025 haviem d'estar al 55 %. La nostra intenció és complir a Catalunya amb aquests objectius europeus, però encara estem lluny, tot i que ja hi ha poblacions que hi estan arribant i que ho superen.

Escaneja per veure l'entrevista sencera

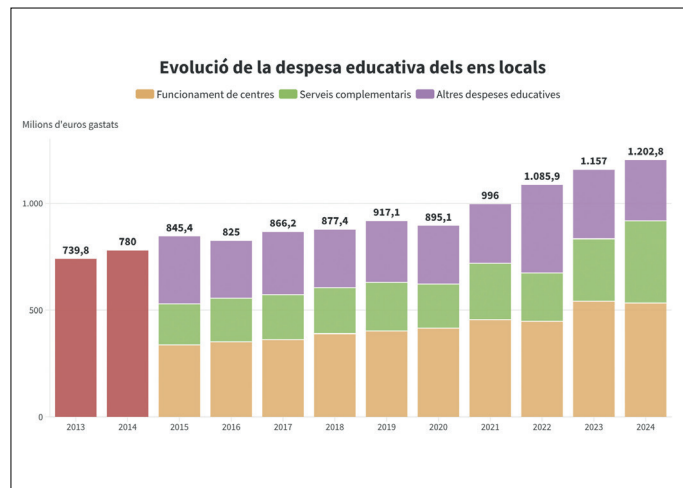
Els ens locals, primers garants d'uns drets socials en expansió (cada cop més cars)

L'administració local és la més pròxima a la ciutadania i la que primer ha de donar resposta a les seves necessitats bàsiques. Amb un marc competencial sovint difús, els recursos de la Generalitat per ajudar a finançar aquestes actuacions massa cops no són suficients i els ens locals han de dotar amb recursos propis les quantitats que falten i aportar-ne encara més per oferir serveis addicionals davant de noves problemàtiques o demandes.

Un dels reptes d'un eventual nou model de finançament local ha de ser reconèixer aquests àmbits en què estan actuant i preveure'n uns ingressos suficients, especialment si es tracta de garantir els drets socials de les veïnes i veïns. Per aquest motiu, l'Observatori de les Finances Locals de l'ACM ha incorporat un nou apartat per analitzar específicament l'evolució de les despeses en serveis socials i en educació i d'on prové el seu finançament. Una secció des d'on consultar-ne totes les dades globals i també municipi a municipi.

En relació amb els serveis socials, el marc competencial atorga als municipis de més de 20.000 habitants i als consells comarcals la gestió d'un paquet de serveis socials bàsics, el cost dels quals ha crescut dels 441 als 681 milions, entre 2013 i 2023. Tot i això, qualsevol administració local també pot impulsar altres serveis socials. I les necessitats i demandes ciutadanes han augmentat enormement (per l'envelliment, la població nouvinguda, les dificultats socials, el suport a joves, dones i col·lectiu LGTBQ...), fins al punt que el cost d'aquests serveis addicionals s'ha incrementat dels 168 als 409 milions.

En conjunt, la despesa global en serveis socials va superar l'any 2024 els 1.200 milions, xifra que duplica la quantitat que hi destinaven una dècada enrere. Un

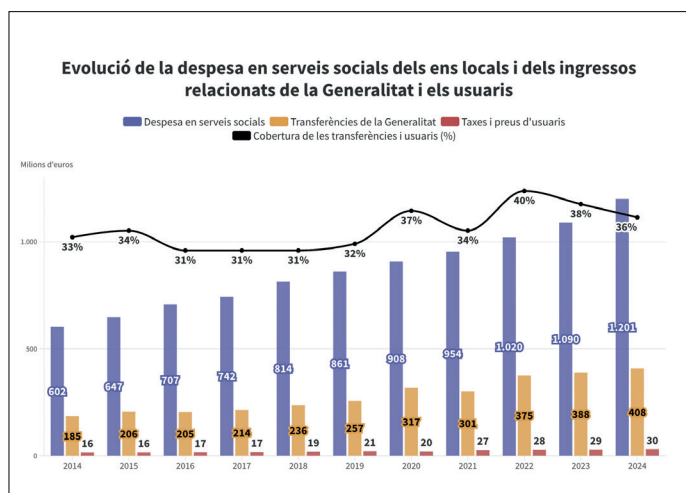
augment del 110% que és molt superior al del conjunt de despeses no financeres (+59%) i ingressos no financers (+49%) de les mateixes administracions. El pes d'aquesta matèria en el pressupost total ha passat del 9,4% al 12,5% (un de cada vuit euros) i, amb l'envelliment progressiu de la població, no sembla que aquesta tendència s'hagi de revertir.

La majoria dels recursos per finançar aquestes polítiques provenen directament de les arques municipals. Davant dels 1.200 milions gastats en serveis socials, la Generalitat només va transferir 408 milions per al seu finançament i els usuaris van aportar uns altres 30 milions.

El model català preveu que, pel que fa als serveis socials bàsics, la Generalitat es faci càrrec del 66% del cost, mentre que l'Estat seria el responsable d'un 20,5% —amb el finançament a les diputacions i les ajudes a la dependència—, els usuaris es farien càrrec d'un 3,5% i els ajuntaments haurien d'aportar sols el 10% restant. Segons la Diputació de Barcelona, però, ajuntaments i consells comarcals assumeixen el 51% d'aquesta despesa. I pel que fa als serveis socials no considerats bàsics, aquests corren a compte gairebé completament dels propis recursos.

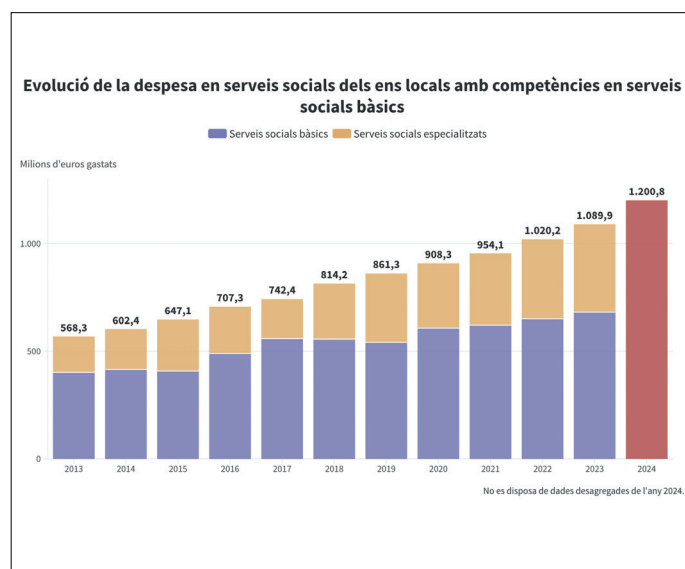
Quant a l'altre gran àmbit analitzat, l'educatiu, els ens locals col·laboren amb la Generalitat en l'ordenació i gestió del sistema. A grans trets, però, les principals competències que impulsen de forma principal se centren a implantar la xarxa pública de centres per impartir el primer cicle d'educació infantil, els ensenyaments artístics i, en menor grau, les escoles d'adults.

Per fer-ho, el pressupost que hi destinen ha crescut dels 740 milions fins als 1.203 milions, entre 2013 i

2024. D'aquests, la partida principal és el funcionament dels centres educatius de primer cycle d'educació infantil, amb 534 milions, però la que més ha augmentat és la de serveis complementaris —escoles de música, extraescolars, transport, ajudes a associacions de famílies...—. Aquesta s'ha duplicat fins als 385 milions, des del 2013, per enfortir l'educació més enllà del cycle formal i facilitar la participació i la conciliació de les famílies.

A més, els recursos de la Generalitat ajuden a finançar només el funcionament ordinari de les escoles bressol, el qual està taxat en 5.400 euros per alumne. Però el cost real de funcionament dels centres supera els 8.000 euros. I pel que fa a tota la despesa educativa municipal, els ens locals aporten directament el 55% dels recursos.

En aquest cas, la demanda de places hauria de reduir-se amb el temps, ja que la proporció d'infants de 0 a 3 anys ha caigut del 4,5% al 3% de la població, des del 2011. Tot i això, amb la gratuïtat de l'I2 les sol·licituds van disparar-se un 35% el curs passat i també un 24% en l'I1.

Aquestes dades i moltes més es poden consultar de manera completa i interactiva a l'Observatori de Finances Locals de l'ACM, on també es pot indagar en la informació concreta d'aquests àmbits de cada entitat local.

Podeu consultar l'Observatori de les Finances locals escanejant el següent codi QR

L'apunt

Jaume Oliveras

Vicepresident primer de l'ACM

Els ajuntaments, l'estat del benestar invisible

Hi ha una veritat que costa d'acceptar, però que els dos informes recentment presentats per l'ACM sobre educació i serveis socials fan impossible d'ignorar: Catalunya s'aguanta gràcies als ajuntaments. Són ells, i no pas la Generalitat o l'Estat, qui estan sostenint les potes mestres de l'estat del benestar. I ho fan, massa sovint, en silenci i amb recursos insuficients.

En serveis socials, la situació és especialment greu. Mentre la demanda creix —envelliment, pobresa cronificada, desnonaments, casos cada vegada més complexos—, el finançament actual no arriba ni de lluny a cobrir el cost real de l'atenció. Els municipis han hagut de duplicar la despesa i ja superen els 1.200 milions anuals, molt per sobre de l'aportació de la Generalitat. Són la porta d'entrada quan el sistema falla, però paradoxalment són també l'administració amb menys marge financer.

El mateix passa en educació. Les escoles bressol, les activitats educatives, el manteniment d'equipaments i programes de suport depenen en gran mesura dels ens locals. La gratuïtat d'I2 ha estat un avenç social, sí, però el cost real —que pot arribar als 13.500 € per alumne en municipis grans— l'han assumit els ajuntaments. Un model insostenible, perquè converteix una administració de proximitat en un mur de contenció permanent.

La pregunta ja no és si els municipis poden aguantar més. La pregunta és quant de temps més permetrem que siguin els ens locals qui salvin el sistema mentre les altres administracions miren cap a una altra banda. Si el país vol un estat del benestar real i no només retòric, la reforma del finançament local no és una petició gremial; és la condició sine qua non per evitar que els fonaments del nostre benestar s'esfondrin definitivament.

Un nou finançament just és urgent i no pot basar-se en pegats puntuals. Cal un replantejament profund que inclogui mecanismes d'actualització automàtica i una autèntica corresponsabilitat institucional vinculada a les competències que realment s'exerceixen sobre el terreny.

Reclamem una llei de seguretat climàtica aplicable, coherent i amb recursos

L'ACM va defensar el 2 de febrer que la Proposició de Llei de mesures urgents de protecció de la seguretat climàtica recongués el paper central dels ens locals i garantís un marc normatiu clar, aplicable i amb recursos suficients. Enric de Bargas, tècnic de l'àrea de Continguts de l'ACM, va traslladar una aportació constructiva des de la perspectiva local, ja que els municipis gestionen diàriament els efectes reals de l'emergència climàtica.

L'ACM està d'acord amb la urgència d'actuar, però va insistir que els municipis no podien ser només executors de polítiques, sinó agents actius en la seva definició i desplegament. Un eix central va ser la defensa d'una transició ecològica justa i segura, que no traslladi els costos sempre als mateixos col·lectius i garanteixi l'accés a serveis essencials. També es va alertar del risc de duplicitats normatives i d'inseguretat jurídica, i es va insistir que cal reforçar els instruments existents abans de crear-ne de nous marcs paral·lels.

Pel que fa a mobilitat, des de l'ACM es va assenyalar dificultats si no es consideraven desigualtats territorials i mancances ferroviàries, reivindicant solucions com els trens-tram i xarxes d'autobusos interurbans eficients, especialment en zones rurals. L'ACM també va posar en valor la gestió forestal activa per augmentar la resiliència davant incendis, sequeres i altres riscos, combinant preservació ambiental, activitat econòmica i fixació de població rural.

L'ACM també va assenyalar àmbits insuficientment tractats, com la gestió integral de l'aigua, la prevenció d'inundacions, la protecció del litoral, la biodiversitat i la infraestructura verda. Per cloure, l'ACM va reiterar que els municipis volen ser part activa de la solució davant l'emergència climàtica, però que això només serà possible amb lleis clares, coherents, aplicables i aprovades amb consens polític.

Enric De Bargas (centre) durant la seva compareixença.

Les claus de la compareixença

- 1** Transició ecològica justa i segura: La transició ha de ser inclusiva, equilibrada i garantir accés a serveis essencials.
- 2** Coherència normativa i risc de duplicitats: Cal reforçar la normativa existent per evitar duplicacions i inseguretat jurídica.
- 3** Governança i excés d'òrgans: Més òrgans no garanteixen millors polítiques; cal coordinació i participació del món local.
- 4** Mobilitat, implantació territorial i realitat ferroviària: La mobilitat sostenible requereix xarxes fiables de tren i autobusos adaptades a cada territori.

L'ACM i l'ACGP signen un conveni per impulsar el III Congrés de Gestió Pública

El passat 17 de febrer es va signar el conveni de col·laboració entre l'ACM i l'Associació Catalana de Gestió Pública (ACGP) per a l'organització del III Congrés de Gestió Pública, que tindrà lloc els dies 18 i 19 de juny de 2026 al TecnoCampus Mataró-Maresme.

L'acord va ser formalitzat per la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, i el president de l'ACGP, Eladi Torres, amb l'objectiu d'establir un marc de col·laboració per impulsar aquest espai de debat i reflexió al voltant dels grans reptes de l'Administració pública.

Saldes impulsa la transició energètica amb dos nous parcs fotovoltaics

El passat mes de juliol, l'alcalde de Saldes, Dolors Jiménez, i el president del Consell Comarcal del Berguedà, Moisès Masanas, van presentar, en el marc del seminari Consells Comarcals al dia, el projecte municipal d'instal·lació de dos parcs solars fotovoltaics amb una potència total d'1 MW, així com el projecte del centre de valorització de la fusta. Aquet mes de febrer, el Servei de Transició Energètica de l'ACM, conjuntament amb els tècnics de la Diputació de Barcelona, va visitar les obres dels projectes ubicats a l'antiga zona minera.

Es tracta de dos parcs fotovoltaics: un parc de titularitat municipal de 450 kW, destinat a cobrir les necessitats energètiques del centre de valorització de la fusta, amb injecció dels excedents a la xarxa i retorn econòmic per a l'Ajuntament i un segon parc de 500 kW orientat a l'autoconsum compartit per a la ciutadania.

El projecte es va començar a gestar l'any 2019, amb la compra dels terrenys de l'antiga explotació minera. L'objectiu era doble. Per una banda, impulsar un parc de generació d'energia renovable que contribuís a l'autosuficiència energètica del municipi, prioritzant una ubicació amb el mínim impacte ambiental i paisatgístic. Per l'altra, crear un centre de producció d'estella per alimentar la caldera de biomassa municipal i generar fusta de qualitat per a nous usos del sector.

Aquesta iniciativa aposta per la generació d'energia renovable, la gestió forestal sostenible dels boscos municipals, fomenta l'ocupació local i constitueix un exemple clar d'economia circular aplicada a l'àmbit municipal. El desenvolupament dels projectes ha requerit superar diverses barreres, especialment en matèria de finançament, regulació i gestió administrativa.

El finançament es va articular a través del programa Renovables 2030 de la Diputació de Barcelona. Paral·lelament, es van afrontar reptes normatius i socials vinculats a la tramitació d'aquests projectes i a la creació de la comunitat energètica local, en un moment en què aquesta figura encara era poc coneguda.

Sostenibilitat

La perseverança de l'Ajuntament, amb el suport també de la seva ciutadania, ha estat clau per superar progressivament aquestes dificultats. Actualment, el projecte destinat a la ciutadania ja és una realitat i, un cop finalitzi el procés de legalització de la instal·lació, permetrà compartir energia renovable de proximitat entre els veïns de Saldes, que podrà ser gestionada a través de la Cooperativa Energètica del Pedraforca

No obstant això, persisteix una limitació regulatòria que restringeix el radi de l'autoconsum col·lectiu. Caldrà veure si la modificació del Reial decret d'autoconsum amplia els criteris aplicables en casos de terrenys degradats, com els antics sòls miners.

Pel que fa al parc municipal, resta pendent superar encara una nova barrera, l'execució de la nova línia d'evacuació, infraestructura indispensable per poder injectar a la xarxa l'energia excedentària.

A projectes municipals com aquest, cal donar-los visibilitat perquè són una aposta real per la transició energètica renovable, neta, local, integrada ambientalment i paisatgísticament, justa socialment i participativa. També, cal destacar la rellevància del cas perquè es tracta d'un micropoble de 300 habitants, amb recursos del mateix ajuntament limitats i a on el suport d'entitats supramunicipals, com és el del Consell Comarcal i el suport tècnic i econòmic de la Diputació de Barcelona ha estat clau per fer-los realitat.

Des de l'ACM, es vol posar en valor aquest model i fomentar la replicabilitat d'iniciatives similars arreu del territori.

Oficina de Transició Energètica

✉ otc@fmit.cat

☎ 93 496 16 16 - Ext. 236

Premis internacionals per projectar el món local

En un context global on les ciutats són actor clau per afrontar els grans reptes socials, econòmics i ambientals, diverses iniciatives internacionals obren convocatòries per reconèixer, compartir i amplificar pràctiques innovadores liderades per governs locals.

Aquestes cinc oportunitats no només ofereixen reconeixement internacional, sinó que permeten als municipis catalans donar visibilitat exterior i posar en valor experiències locals replicables arreu del món, compartir coneixement i generar aliances europees i globals en participació, innovació urbana i cultura.

20a Distinció ODP en democràcia participativa

Reconeix experiències municipals que promouen la participació ciutadana, la deliberació pública i la innovació democràtica. Una oportunitat per donar visibilitat internacional a processos participatius consolidats o innovadors impulsats des dels ajuntaments.

Data límit: 5 de març per a demanar-ne l'adhesió. Pels adherits fins el 15 de març.

Metropolis – Guangzhou International Award for Urban Innovation

Premi global que posa en valor projectes urbans transformadors en àmbits com la sostenibilitat, la inclusió social o la governança. Una plataforma per compartir solucions replicables a escala internacional.

Data límit: 31 de març

WeGO (World Smart Sustainable Cities Organization) – Seoul Smart City Prize

Distingeix iniciatives de ciutat intel·ligent centrades en les persones, on la tecnologia es posa al servei de la cohesió social i la qualitat de vida.

Data límit: 29 de maig

Union for the Mediterranean – Mediterranean Capitals of Culture and Dialogue 2028

Impulsada conjuntament amb l'Anna Lindh Foundation, aquesta iniciativa designa dues capitals mediterrànies que lideraran un programa anual de cultura i diàleg intercultural, reforçant els vincles entre les dues ribes.

Data límit: 5 de març de 2026

Premis Regiostars 2026

Reconeix projectes finançats per la política de cohesió europea que hagin generat un impacte transformador en el desenvolupament regional i local. Els premis valoren iniciatives innovadores, sostenibles i replicables que contribueixin a la cohesió econòmica, social i territorial de la Unió Europea.

Una oportunitat per visibilitzar projectes municipals cofinançats amb fons europeus (FEDER, FSE+, Cohesió) que hagin esdevingut referents al territori.

Data límit: 22 de maig

Finançament europeu per a projectes de protecció civil

El UCPM (Union Civil Protection Mechanism) finança projectes que organitzen exercicis reals de protecció civil per millorar la prevenció i preparació davant de riscos naturals o provocats per l'home.

Té per objectius dissenyar i realitzar exercicis d'emergència a gran escala, reforçar la cooperació entre actors de protecció civil, millorar la capacitat d'acció i coneixement davant catàstrofes.

Al mateix temps, permet als municipis augmentar la seva capacitat de resposta, construir experiència ins-

titucional i generar resultats aplicables a altres contextos. El termini per presentar sol·licituds finalitza el 19 de maig.

Oficina de Fons Europeus

of.fonseuropeus@acm.cat

Afectacions als ajuntaments de la Llei 12/2025 sobre comerç, serveis, fires i ordenació d'equipaments comercials

El dia 31 de desembre de 2025 es va publicar al DOGC la Llei 12/2025, de 29 de desembre, de comerç, serveis i fires, i del Decret Llei 1/2009, d'ordenació dels equipaments comercials, la qual té com a objectiu principal l'actualització del marc normatiu del sector comercial a Catalunya, amb la voluntat de respondre a les transformacions digitals, socials i ambientals dels darrers anys.

Entre altres mesures, la llei introdueix canvis significatius en les competències i obligacions dels ens locals, especialment en la gestió urbanística comercial, la tramitació administrativa i l'ordenació d'horaris (Entre parèntesis, els preceptes que modifica la llei).

Pel que fa a l'ordenació urbanística i implantació comercial, s'atorga més autonomia i flexibilitat als ajuntaments per decidir on s'ubiquen els comerços. Per igualar el règim d'implantació comercial en zones conurbanes, es facilita que municipis confrontants delimitin conjuntament perímetres de trama urbana consolidada supramunicipal (Article 8.1 DL 1/2009). Als municipis de fins a 5.000 habitants (Article 9.2 DL 1/2009) els ajuntaments poden permetre la implantació de petits establiments comercials (PEC) en qualsevol lloc on el planejament urbanístic admeti l'ús comercial, sense limitar-se necessàriament a la trama urbana consolidada. Així mateix, es permet la instal·lació d'establiments de fins a 300 m² en espais d'intercanvi modal (aparcaments PDU) vinculats al transport públic.

D'altra banda, en l'àmbit dels deures dels ens locals, els ajuntaments han de garantir la continuïtat dels establiments emblemàtics o històrics mitjançant la creació de registres, l'adopció de mesures urbanístiques i l'aprovació de plans d'usos específics.

En matèria d'horaris i calendaris comercials, quan coincideixin dos o més festius seguits en un mateix municipi, els ajuntaments tenen l'obligació de realitzar els canvis necessaris per establir l'obertura comercial en un d'aquests dies per evitar el malbaratament alimentari (DA 1a Llei 18/2017). Així mateix, els ajuntaments poden sol·licitar, fins a 4 cops l'any, modificacions puntuals de la franja horària per a mercats municipals, zones turístiques o esdeveniments com les *shopping nights*. (Article 36.5 Llei 18/2017).

La llei inclou mesures específiques per pal·liar la manca de serveis comercials en zones amb poca població, i així es preveu la col·laboració entre ajuntaments i entitats supralocals per elaborar plans de foment del comerç rural (Article 54 bis Llei 18/2017). També s'habilita els ajuntaments rurals perquè puguin gestionar directament (amb mitjans propis o aliens) serveis de recollida i retorn de productes de venda electrònica per als seus ciutadans (Article 16.3 Llei 18/2017). En la mateixa línia, es promouen els establiments multiservei, la nova generació de comerç ambulant i la millora de serveis com farmàcies o caixers automàtics.

Pel que fa a la funció d'inspecció comercial, es preveu que als municipis rurals passi a ser exercida directament per la Generalitat, per descarregar els ajuntaments d'aquesta responsabilitat (DA 6a Llei 18/2017).

Pel que fa a la digitalització, la llei consolida i impulsa la tramitació telemàtica unificada mitjançant el Portal Únic per a les Activitats Econòmiques (Articles 17 i 18 DL 1/2009). Totes les comunicacions d'obertura, canvi d'activitat o ampliació s'han de tramitar per aquest portal. L'ajuntament ha de fer arribar la documentació a la Generalitat en el termini d'un mes. En el cas de les fires mercat (Article 44 Llei 18/2017), els organitzadors han de comunicar-ne a l'ajuntament la celebració en espais privats o demanar-ne l'autorització si s'han de fer en espais públics, i l'ajuntament n'ha de trametre la informació al Registre d'activitats firals de la Generalitat. En termes de simplificació administrativa, es pot destacar que s'ha suprimit l'informe preceptiu de la direcció general de turisme per ser declarat municipi turístic (Article 38.4 Llei 18/2017).

Escaneja el QR per accedir a la norma

A partir del tercer trimestre entrarà en funcionament l'Acord marc d'obres

Davant la necessitat amb què es troben els ens locals de dur a terme obres de rehabilitació d'edificis o de construcció d'obra nova, així com altres obres vinculades a l'edificació, l'ACM, a través de la Central de Compres, ha impulsat l'Acord marc d'obres d'edificació amb destinació a les entitats locals de Catalunya. Aquest servei entrarà en vigor el tercer trimestre d'aquest any.

L'objectiu d'aquest acord marc és donar suport als ens locals que tinguin previst promoure la construcció d'obres o rehabilitació d'habitatge tot facilitant-los la tramitació, oferint-los seguretat jurídica, simplificació procedimental i avantatges econòmics en la licitació dels projectes d'obres d'edificació.

L'Acord marc d'obres d'edificació contempla la construcció d'equipaments, intervenció en edificis i construccions existents, gran rehabilitació, reforma, petites actuacions de rehabilitació, reparacions i manteniment; intervenció en edificis patrimonials, gran rehabilitació, reforma, petites actuacions de rehabilitació, reparacions i manteniment; desconnexions i demolicions d'edificis i infraestructures; així com la retirada de residus de materials d'aïllament i de les construccions que continguin amiant.

Aquest acord marc s'estructura en 133 lots; 30 lots d'edificació nova, 58 lots d'intervenció en edificis existents, 20 lots en edificis patrimonials, 13 lots de desconnexions i demolicions i 12 lots de retirada i tractament d'amiant.

Amb l'objectiu que els avantatges de l'Acord marc arribin a tots els racons de Catalunya i així evitar que els municipis més despoblats puguin arribar a quedar-se sense la possibilitat de contractar aquests serveis, aquest s'estructura en 60 lots provincials en quatre territoris, 27 lots d'àmbit supracomarcal en 9 territoris i 46 lots, també d'àmbit supracomarcal, en 23 territoris.

Podeu trobar tota la informació sobre aquest acord marc a la Plataforma de Serveis de Contractació Pública.

Central de compres

✉ centraldecompres@acm.cat

☎ 93 496 16 16 Ext. 248

Accés web:

Ferrer&Ojeda
ASSEGUANCES

**Quan ser a prop
és un valor**

Cobertures adequades als nous riscos

+34 932805959 | acm@ferrerojeda.com

Impulsem el 1r Congrés internacional de governs locals a Europa

El 26 i 27 de febrer vam celebrar per primera vegada aquesta trobada internacional d'acadèmics, responsables públics i professionals del dret públic que ha nascut amb la voluntat de crear un espai de reflexió i de diàleg plural que contribueixi a la millora del Règim local i a l'enfortiment dels governs locals, la millora de la qualitat democràtica i l'eficiència de l'administració pública local.

El Congrés, organitzat conjuntament amb la Càtedra Prat de la Riba d'Estudis Jurídics de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Aula d'Alts Estudis Electes de l'ACM, va reunir una trentena d'acadèmics d'universitats catalanes, de l'Estat espanyol i europeus, i més d'un centenar de participants, que van poder seguir-lo els dos dies, presencialment des de l'ACM o bé en línia. En tots dos casos es va disposar de traducció simultània i es van combinar conferències magistrals amb taules rodones més pràctiques.

La primera jornada es va dedicar a l'anàlisi de qüestions actuals del règim local català i espanyol, amb especial atenció als principals reptes jurídics i institucionals als quals s'enfronten els governs locals. També vam examinar, des d'una perspectiva acadèmica i pràctica, temes clau com la governança local, l'estratègia territorial, la sostenibilitat ambiental, l'energia, els serveis públics i socials i la contractació pública local,

Meritxell Budó, en la inauguració del Congrés internacional de Governos locals.

àmbits tots ells cabdals en l'exercici de les competències municipals.

Durant la segona jornada es van exposar i comparar els diversos models de govern local a Europa, amb la finalitat de fomentar l'intercanvi d'experiències i la transferència de bones pràctiques.

El Congrés, dirigit acadèmicament per Judith Gifreu, directora de la Càtedra Prat de la Riba, Josep Ramon Fuentes, director Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel de la URV, i Lucia Casado, catedràtica de Dret administratiu de la URV, va ser inaugurat per la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, i es va cloure divendres al migdia amb

una taula d'electes locals moderada per Jordi Solé, cap de l'oficina de l'ACM a Brussel·les i amb la participació dels alcaldes de Manlleu i Torregrossa, respectivament, Arnau Rovira i Maribel Zamora.

Els governs locals constitueixen el nivell institucional més proper a la ciutadania i exerceixen un paper essencial en la garantia de la cohesió social, el desenvolupament territorial i la prestació efectiva dels serveis públics. Les seves competències, cada vegada més complexes i transversals, els situen al centre de les grans transformacions socials, econòmiques i ambientals que afronten les nostres societats.

A més, en l'actual marc europeu caracteritzat per la diversitat territorial i per desafiaments compartits, resulta imprescindible conèixer de primera mà com actuen els governs locals d'altres països i quines solucions estan adoptant.

Formació

✉ formacio@acm.cat

☎ 93 496 16 16 - Ext. 227

Inaugurem la microcredencial en Direcció pública i Governança de dades

El 28 de gener va tenir lloc a l'aula de formació de l'ACM la primera sessió d'aquesta nova microcredencial que ofereix la UB, i que finalitzarà el aquest mes de març. La inauguració va anar a càrrec de Rosa Vestit, secretària general de l'ACM, i d'Esther Pano, directora de la Fundació Carles Pi i Sunyer.

Aquesta acció formativa consta de 35 hores lectives distribuïdes en nou sessions, dues presencials i la resta en línia, que estan cursant una trentena d'alumnes i la titulació equival a 3 crèdits ECTS reconeguts per l'Espai europeu d'educació superior.

El curs s'adreça especialment als càrrecs electes locals i directius que vulguin fer el pas cap a rols de direcció pública molt orientats a la governança de dades. Entre els continguts que es treballen figuren la gestió de dades, la innovació digital, l'aplicació de l'analítica en la presa de decisions. Finalment, es donen eines pel lideratge en un entorn digital cada cop més canviant. Durant el curs s'ofereixen

La secretària general, Rosa Vestit, va inaugurar la primera edició de la microcredencial.

espais de debat i es treballa amb casos d'èxit reals.

La matrícula ha estat subvencionada per l'ACM i pel Pla MicrocredCat del Govern de la Generalitat. Les microcredencials que ofereix l'ACM s'emmarquen dins el projecte de l'Estatut de l'Electe Local i s'adrecen a càrrecs

electes i tècnics locals. Són activitats formatives permanents que permeten acreditar l'assoliment de competències i coneixements adquirits en l'exercici de les funcions com a electes i que de forma ràpida, àgil i flexible els forma tant per a l'exercici de funcions com per a la seva transició laboral posterior.

Oferim un nou curs sobre la seguretat en el patrimoni històric i cultural

Des de l'àrea de Formació de l'ACM oferim una formació per adaptar-se a la normativa i gestionar amb bon criteri la seguretat i protecció del patrimoni històric i cultural.

Es tracta d'una nova acció formativa en línia orientada a la pràctica estructurada en 4 sessions matinals de dues hores en què es començarà explicant la nova metodologia ARPA d'anàlisi i identificació de riscos pel patrimoni urbà i les estratègies d'actuació necessàries per part de la població civil d'acord amb la legislació vigent avui en dia.

Així, fent servir eines pròpies dels cossos de seguretat, es poden articular plans municipals adients per protegir aquest patrimoni local.

El curs constarà en total de quatre mòduls teòrics i una pràctica final personalitzada d'acord amb la realitat dels municipis de cadascun dels tècnics que assisteixin al curs. Començarà el 9 de març i s'allargarà fins al 30 del mateix mes.

Durant el curs, també es posaran en valor els béns patrimonials i es presentarà l'escala PFPRO (Part-Fre-

quència-Proporció) d'anàlisi de riscos.

La docència va a càrrec de l'experta Glòria Molina Giralt, doctora en Història de l'Art i doctora en Física Aplicada en l'anàlisi de materials patrimonials; criminòloga i directora de Seguretat; i autora del llibre "La seguretat del patrimoni històric local. El Mètode ARPA".

Les inscripcions, així com tota la informació d'aquest curs, es poden trobar ja a la pàgina web de l'ACM.

Tornen les Matinals Prat de la Riba, el seminari d'actualització per a electes

El pròxim divendres, 20 de març la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, inaugurarà la catorzena edició de les Matinals Prat de la Riba, un seminari que al llarg de nou mesos ofereix formació jurídica, econòmica i social d'actualitat en l'àmbit local destinada a les persones electes i directives.

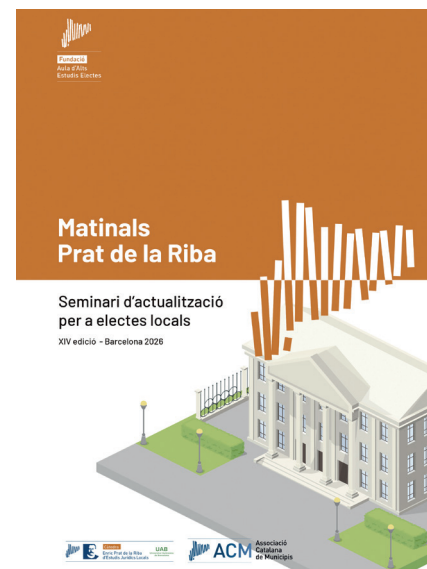
Les sessions es faran de manera virtual durant sis matins de divendres. Concretament, els dies 20 de març, 24 d'abril, 26 de juny, 17 de juliol, 18 de setembre i 8 de novembre.

El seminari té com a objectiu actualitzar els coneixements dels càrrecs electes i proporcionar-los un fòrum de debat sobre els problemes i reptes que més preocupen els responsables de la política municipal.

En aquesta edició, es parlarà sobre les energies renovables i les comuni-

tats energètiques, l'inventari patrimonial dels municipis, la responsabilitat patrimonial de les administracions locals, comerç urbà, territori i formes de finançament del comerç local, especialment als municipis petits, visibilitat política i gestió de la marca personal, contractació administrativa local, contractes de serveis i contractes menors. Cadascuna de les sessions s'iniciarà amb una xerrada d'actualització legislativa i jurisprudencial i acabarà amb un taller pràctic.

Les Matinals Prat de la Riba tenen caràcter anual. Combinen sessions teòriques amb d'altres de més participatives i de debat. Aquesta iniciativa és fruit de la col·laboració entre la Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes (FAAEE) de l'ACM i la UAB, mitjançant la Càtedra Enric Prat de la Riba. Les inscripcions ja estan obertes a la web de l'ACM.

Informació i inscripcions

✉ formacio@acm.cat

☎ 93 496 16 16 - Ext. 107

Presentem un nou servei d'assessorament de protocol als ajuntaments

Després de l'èxit dels cursos de protocol que anem oferint des de fa tres anys, i atenent la demanda de molts ens locals d'arreu del país, hem posat a disposició dels ajuntaments un nou Servei d'assessorament en protocol, esdeveniments, imatge i relacions institucionals.

Amb la voluntat de donar servei i ajudar a tots els municipis, petits i grans, el servei ofereix orientació personalitzada i un acompanyament via telè-

fon, correu-e, telemàtica o, fins i tot si escau, presencial a l'ACM, en l'organització d'actes oficials i esdeveniments. També es dona suport en relacions institucionals: com gestionar contactes, abordar circuits institucionals i saber derivar a canals adients dins l'àmbit públic i privat.

D'aquesta manera, conscients que la gestió del protocol és clau pel bon govern de les administracions locals, reforcem el nostre compromís amb

els ens locals i els facilitem un recurs permanent, flexible i proper, dissenyat per garantir que cada ajuntament disposi del suport puntual i necessari en l'organització d'actes i la interacció institucional.

El servei anirà a càrrec de Meritxell Pardo, que ja ha anat impartint tots els cursos de protocol, i que des del 2025 ja ha assessorat a més de 80 municipis del país en l'organització d'actes, esdeveniments i visites oficials.

Mollet ha estrenat un nou servei de suport a la ciutadania en matèria d'habitatge

Fotografia: Freepik

Vallès Oriental

La regidoria d'Habitatge de l'Ajuntament de Mollet del Vallès ha posat en funcionament des de mitjans del mes de febrer un servei de suport jurídic adreçat a la ciutadania que tingui dubtes o vulgui fer consultes en matèria d'habitatge. Es tracta d'un canal de consultes jurídiques adreçat a propietaris i llogaters amb atenció presencial i telemàtica.

Aquest assessorament jurídic s'encarregarà d'assessorar en incidències contractuals: impagaments, resolucions, recuperació d'habitatges i mal ús, entre d'altres qüestions. El servei es presta amb un equip de treball format per advocats especialistes en Dret Administratiu i Immobiliari.

Figueres instal·la noves papereres per evitar el vandalisme, l'incivisme i la tramuntana

Alt Empordà

L'Ajuntament de Figueres ha començat a instal·lar de les noves papereres dissenyades per evitar el vandalisme, l'incivisme i els dies de forta tramuntana. S'han adquirit 500 unitats i aquest dilluns han començat a renovar els models del carrer Lasauca i la Pujada del Castell. Les pròximes setmanes es prosseguirà amb la resta dels barris del municipi. La tinent d'alcalde i regidora de Serveis Urbans, Carme Martínez, ha destacat que el nou model és de color negre, tenen l'escut històric de la ciutat i són més eficients. "Amb les noves papereres es millora la imatge del mobiliari urbà i ajuden a tenir un espai públic més net", ha ressaltat. Martínez ha afegit que ara hi haurà més unitats i estaran més ben repartides.

Els nous models de paperera. Fotografia: ACN.

Torredembarra innova fent mermelada i oli dels arbres dels seus carrers

Fotografia: Ajuntament de Torredembarra

Tarragonès

Torredembarra ha presentat un projecte per evitar el malbaratament alimentari dels productes que creixen al municipi. La iniciativa s'ha portat a terme juntament amb la Fundació Espligoladors, entitat dedicada a la recollida d'aliments com les taronges amargues, les olives o les garrofes que creix als arbres de la localitat. En concret, s'han recollit 2.400 quilograms d'aliments entre el 2025 i el 2026 amb els diversos períodes d'espigolament dels productes, com el que es va dur a terme el passat 15 de gener, i 359 persones van participar en les vuit espigolades en total que es van dur a terme al municipi al llarg de l'any. Amb els productes recollits, van elaborar-se 1.500 unitats de mermelada i oli d'oliva, que es destinaran a entitats socials i accions de promoció social de la localitat. El projecte es complementarà amb tres tallers que reforçaran la sensibilització i el consistori preveu continuar-lo durant el 2026.

Vidreres incorpora l'app "Connecta en Gran" per adaptar els avisos municipals a la gent gran

Fotografia: Freepik

La Selva

L'Ajuntament de Vidreres va incorporar el passat mes de febrer a l'app "Connecta en Gran", una eina impulsada per la startup catalana Bleta pensada perquè la gent gran pugui rebre els avisos municipals al mòbil d'una manera clara, accessible i adaptada a possibles dificultats digitals.

El sistema permet enviar informació municipal de forma directa i en un format simplificat. L'aplicació està dissenyada perquè els ajuntaments puguin comunicar avisos sobre talls de serveis, canvis en el transport, activitats municipals o qualsevol altra informació rellevant directament al mòbil de la gent gran, amb missatges més visibles i fàcils d'entendre. La plataforma evita menús complexos i redueix el "soroll informatiu" habitual dels telèfons intel·ligents, prioritzant comunicacions clares i accessibles.

La Guàrdia Urbana de Cornellà incorpora una eina per controlar la velocitat dels patinets

Baix Llobregat

La Guàrdia Urbana de Cornellà de Llobregat ha incorporat un sistema de detecció per a Vehicles de Mobilitat Personal (VMP) que permetrà controlar la velocitat dels patinets elèctrics. Està format per un dinamòmetre portàtil homologat i amb certificat de calibratge que permet avaluar de manera precisa el comportament real dels patinets. Mitjançant una prova estàtica controlada, els agents poden verificar si el patinet s'ajusta als paràmetres tècnics establerts per la legislació vigent (que fixa en 25 km/h el límit per a aquest tipus de vehicles) o si ha estat modificat il·legalment. Les sancions per aquest tipus d'incompliment legal poden arribar als 500 euros i comporta la immobilització immediata del vehicle. Els agents estan rebent formació per utilitzar l'aparell, que s'incorporarà a partir d'ara al servei diari i permetrà fer controls freqüents en diferents punts de la ciutat.

Fotografia: ACN

Estar al dia de l'actualitat del món municipalista

Rebre tota l'oferta formativa de cursos, jornades i postgraus

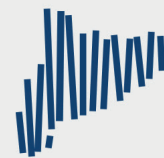
Rebre informació d'interès local

3 raons per rebre el butlletí electrònic de l'ACM

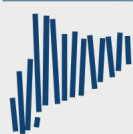
- > Com puc rebre el **butlletí electrònic**?
- > Envia un mail a **comunicació@acm.cat** indicant l'assumpte **Butlletí electrònic**

La força del **municipalisme**

El teu municipi és millora dels espais verds

La força del
municipalisme

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

acm.cat